

26 грудня 2013 р. відбулася прес-конференція «Вітчизняна наука має стати важливим чинником модернізації країни. Прийнята Концепція розвитку Національної академії наук України на 2014–2023 рр.»

Учасники: А. Наумовець – віце-президент НАН України, академік НАН України; В. Походенко – віце-президент НАН України, академік НАН України; В. Геєць – віце-президент НАН України, академік НАН України; А. Загородній – віце-президент НАН України, академік НАН України; В. Мачулін – головний учений секретар НАН України, академік НАН України; В. Богданов – начальник Науково-організаційного відділу президії НАН України, член-кореспондент НАН України.

Національна академія наук України згідно з чинним законодавством є вищою державною науковою організацією України, яка організовує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних і соціогуманітарних наук, а також координує здійснення фундаментальних досліджень у наукових установах та організаціях України незалежно від форм власності.

Результати діяльності Національної академії наук України протягом 95 років її існування засвідчують високу ефективність академічної системи організації науки. Переваги такої системи полягають у здатності започатковувати та розвивати потужні наукові школи, забезпечувати високий рівень досліджень, швидко організовувати міждисциплінарні дослідження комплексних фундаментальних та науково-технічних проблем, здійснювати обґрунтовану й незалежну від відомчих або корпоративних інтересів наукову експертизу, готувати висококваліфіковані наукові кадри.

Незважаючи на значні втрати під час економічних криз останніх десятиліть, Національна академія наук в основному зберегла свій творчий потенціал та позиції провідного наукового центру і є фактично єдиною діючою в Україні організаційною структурою, що має повний цикл функціональних можливостей у науковій та науково-технічній сферах.

Академія визначила перспективи свого розвитку й стратегічні орієнтири діяльності, заходи з їх досягнення та підсумувала їх у Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014–2023 рр. Реалізація Концепції сприятиме зростанню ролі вітчизняної науки як важливого чинника модернізації країни, збільшенню внеску академії у забезпечення ефективного економічного й соціального розвитку України.

Важливою умовою досягнення поставленої мети є активізація досліджень і розробок, спрямованих на підвищення наукоємності та конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, створення ефективної інноваційної інфраструктури, поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення досліджень.

Академія має стати головною організацією країни в галузі наукової експертизи та наукового прогнозування. У Концепції акцент робиться на поглиблення співробітництва з органами державної влади, розширенні використання ними експертно-аналітичних можливостей академії.

Значну увагу приділено необхідності підвищення рівня фундаментальних і прикладних досліджень, посиленню їх міждисциплінарного характеру. Плануються заходи з розвитку конкурсних і програмно-цілевих методів планування науково-дослідних робіт та посилення конкурентних засад фінансування досліджень, стимулювання публікаційної активності наукових працівників, подальшої інтеграції у міжнародне наукове співтовариство.

Оптимізація структури академії передбачає, зокрема, укрупнення інститутів, об'єднання близьких за профілем наукових установ, перетворення підприємств дослідно-виробничої бази на структури інноваційного типу.

Планується розширення просвітницької та освітньої діяльності НАН України. Визнано доцільним розвивати інтеграційні процеси на базі спільних з МОН України навчально-наукових структур, розробити нормативно-правові документи, необхідні для прискорення та поглиблення таких процесів.

Питання зміцнення кадрового потенціалу пов'язані з розв'язанням соціальних проблем науковців, підтримкою провідних наукових шкіл, залученням до академічних установ талановитої молоді.

Передбачається, що реалізація заходів Концепції буде здійснюватись переважно за рахунок внутрішніх ресурсів і можливостей академії. Разом з тим значна частина Концепції визначає заходи з удосконалення функціонування науково-технічної та інноваційної сфер у цілому і потребуватиме підтримки з боку різних гілок влади. Серед них – внесення змін до низки законів щодо стимулювання інноваційної діяльності, спрощення процедур державних закупівель, використання власних надходжень бюджетних наукових установ, правового статусу науковців, врегулювання трудових правовідносин та соціальних питань тощо.

З тестом Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014–2023 рр. можна ознайомитися на офіційній інтернет-сторінці НАН України за посиланням <http://www.nas.gov.ua/UA/news/Pages/contents.aspx?ffn1=ID&fft1=Eq&ffv1=1736> (***Прес-конференція «Вітчизняна наука має стати важливим чинником модернізації країни. Прийнята Концепція розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 рр.» (прес-реліз, фото) // Національна академія наук України (http://www.nas.gov.ua). – 2013. – 27.12).***

Див. також: ***НАН презентувала концепцію розвитку на 10 років // Укрінформ (http://www.ukrinform.ua/ukr/news/nan_prezentovala_kontseptsiyu_rozvitku_na_10_rokiv_1895502). – 2013. – 26.12.***